

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Onderwerp: **Rechtsbescherming van de burger in het ruimtelijk domein.**

Datum: **17 augustus 2012**

Geachte leden van de commissie,

Met klem laten wij, de 85 groeperingen van bijgaande lijst die tezamen 12 tot 15 duizend verontruste Nederlanders vertegenwoordigen, u weten bezorgd en verontwaardigd te zijn over de wijze waarop de politiek de laatste jaren de rechtsbescherming van burgers in het ruimtelijk domein ernstig heeft beknot. Als gevolg van de Crisis- en herstelwet (Chw), de Rijkscoördinatie regeling inzake Ruimtelijke plannen (RCR) en de wijziging milieuregels windturbines (verder te noemen de AMvB geluid¹) wordt de samenleving nu geconfronteerd met een lawine aan plannen voor windturbineparken op land (ter illustratie, in Groningen zijn er al meer plannen dan waar grond voor beschikbaar is). De sluizen staan open en te vrezen valt dat het rustige, geluidarme platteland onder windturbines zal worden bedolven. Intussen zijn wij, inwoners en omwonenden, als gevolg van die regelingen voor ons verweer, althans figuurlijk gesproken, ‘bestuurlijk- juridisch’ naar Siberië verwezen, zoals onlangs weer bleek bij de behandeling door de Raad van State van beroepen inzake het reusachtige windturbinepark Urk en zoals overigens al eerder ten generale werd geconstateerd door prof. Tak van de universiteit van Maastricht². Als inwoners en betrokken burgers van Nederland vragen wij u daarom dringend om uw politieke inzet, teneinde de im- en expliciete aantasting van onze burgerrechten waartoe het verlies aan goede en fatsoenlijke rechtsbescherming van de burgers leidt, te redresseren.

Dit kan zo niet langer. In een rechtsstaat behoort ‘gezondheid en welzijn’ van bewoners en omwonenden niet ondergeschikt te worden gemaakt aan de financiële belangen van de projectontwikkelaar, ook niet via aanpassing van wetsprocedures. Dat is wat er in feite nu gebeurt. Daarmee is, en het is triest om dit te moeten constateren, helaas de weg van overheidsdictatuur in het ruimtelijk domein ingeslagen; tevens wordt daarmee schade toegebracht aan de rechtstaat.

Wij rekenen erop dat u en uw collega’s in de nieuwe Tweede Kamer de herinvoering van een adequate rechtsbescherming van de burger met name in het ruimtelijk domein, hoog zult opnemen. Immers het vertrouwen in het functioneren van de politiek, het staatsbestel en de rechtstaat is in dit opzicht in het geding en dat kan en mag de politiek niet onberoerd laten. Derhalve verdient dit onderwerp naar wij menen direct op uw agenda en die van de Tweede Kamer te staan.

Waar de Rijksoverheid (op tamelijk losse gronden) zijn burgers van het platteland de oorlog heeft verklaard, mogen diezelfde burgers toch op zijn minst over ‘bestuurlijk juridische’ middelen beschikken ter behartiging van hun belang. De ‘balance of power’ en ‘checks and balances’ zijn nu onverantwoord uit evenwicht en dat vormt tevens een gevaar voor de samenleving.

Meer in detail lichten wij dat in de bijgaande notitie toe. De aanleiding wordt gevormd door de Crisis- en herstelwet, de toekomstige Omgevingswet, de Rijkscoördinatieregeling inzake Ruimtelijke plannen, de AMvB geluid, en voorts door de MER-praktijk, de te geringe onafhankelijkheid van de Raad van

¹ Het betreft het Besluit wijziging milieuregels windturbines - wijziging Besluit algemene bepalingen omgevingsrecht (Barim) voorheen aangeduid als Activiteitenbesluit - met name artikel 3.14a. Naar inhoud gaat het om een geluidnorm die in opdracht van de toenmalige minister van VROM, mevr. Cramer, speciaal en uitsluitend en alleen voor windturbines is versoepeld.

² Artikel in De PERS van vrijdag 9 september 2011. Zie voorts het standaardwerk “Nederlands bestuursprocesrecht in theorie en praktijk, prof. A.Q.C. Tak - SDU 2002” en <http://nl.wikipedia.org/wiki/Twan-Tak>.

nationaal kritisch platform windenergie

State, de 'degelijkheid of hardheid' van de politiek om 6000 MW aan windturbines op land te plaatsen³ en de discutabele informatieverstrekking van de Rijksoverheid naar burgers en lagere overheden.⁴ Per onderwerp beschrijven wij in de notitie hoe de rechtsbescherming is ingeperkt en wat u in uw rol van volksvertegenwoordiger daartegen zult kunnen doen. In het kort constateren wij dat de volgende acties moeten worden ondernomen:

1. Windturbines uit het regiem van de Crisis- en herstelwet en de toekomstige Omgevingswet halen,
2. De toepassingsmogelijkheid van de Rijkscoördinatie regeling inzake Ruimtelijke plannen tot het uiterst noodzakelijke te beperken,
3. Intrekken van de AMvB geluid dan wel deze drastisch aanpassen,
4. Onafhankelijkheid van de rechtspraak van de Raad van State tot stand brengen,
5. De informatieverstrekking van de Rijksoverheid aan een onafhankelijke milieuaccountancy toets onderwerpen.

Uiteraard zijn wij gaarne bereid u, zo u dat wenst, nader te informeren en alle inhoudelijke steun te verlenen die u nodig hebt. Wij doen nogmaals een dringend beroep op u het onderwerp van de rechtsbescherming van de burger in het algemeen en in het ruimtelijk domein in het bijzonder ter hand te nemen. Van onze kant zullen wij uw opstelling tot aan en na de verkiezingen verspreiden en naar vermogen in de openbaarheid brengen en verder zijn wij gaarne tot ondersteuning en samenwerking bereid.

Met vriendelijke groet,

namens 85 groeperingen,
Dr. J.H.F. Jansen, voorzitter NKPW.

Adres: Wipmolen 14,
1742 KG Schagen.
Tel.: 0224-223142
E-mail: [jhfi@xs4all.nl](mailto:jhfj@xs4all.nl)

Bijlagen:

1. Notitie "Aantasting van rechtsbescherming en burgerrechten in het ruimtelijk domein".
2. Lijst van de 85 ondertekenende groeperingen.

³ Uitspraak door de Compliance Committee van the United Economic Commission for Europe (UNECE) op grond van het Verdrag van Aarhus.

⁴ Informatie die de overheid naar buiten brengt over windenergie is gekleurd en eenzijdig. Dit was ook het oordeel van de Nationale Ombudsman over de website van de overheid, waar provincies en gemeenten hun beleid op afstemmen en die burgers als onbetwistbare bron beschouwen. Ondanks de terechtwijzing is van een verbetering van de site op dit punt nog weinig te merken.

Bijlage 1.

**AANTASTING VAN RECHTSBESCHERMING EN BURGERRECHTEN IN HET RUIMTELIJK DOMEIN.
Notitie van 85 groeperingen (zie bijlage 2), gevoegd bij brief van 17 augustus 2012.**

1. Crisis- en herstelwet (Chw)

Met het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling inzake Ruimtelijke Plannen (RCR) en daarna de Crisis- en herstelwet (Chw) trok de Rijksoverheid de mogelijkheid aan zich om vrijwel alleen te beslissen over windenergie op land. Ontwikkelaars zagen daarop direct hun kans schoon om over de hoofden van burgers, lokale en provinciale overheden heen windturbines op land neer te zetten. Bij het ontbreken van een structuurvisie 'wind op land' wordt hen daartoe voluit de mogelijkheid geboden. Inmiddels heeft het geleid tot veel protest vanuit de bevolking en is het draagvlak voor windenergie op land daarmee praktisch verdwenen. Gemeenschappen zijn gespleten omdat slechts een klein deel daarvan, enkele landbouwers, hun plannen voor windparken tegen de zin van de bevolking willen doordrukken. De burgers voelen zich vooral tekort gedaan omdat ze slechts machteloos kunnen toezien hoe hun woon- en leefgebied wordt bedreigd door de vele plannen en het voeren van verweer i.v.m. de Crisis- en herstelwet en de AMvB geluid uit handen is geslagen.

Immers windturbineparken groter dan 5 MW en minder dan 100 MW zijn onder de Chw gebracht en minister Schultz van Haegen heeft aangekondigd ze in de toekomstige Omgevingswet te willen onderbrengen. Hiermee vallen praktisch alle nieuwe windmolenplannen onder de Chw/Omgevingswet; want 5 MW is gauw gehaald door een projectontwikkelaar die de Chw kent. Hierdoor is de bestaande rechtspraktijk voor de burgers aanzienlijk verzaamd. Dit betekent o.a. dat omwonenden binnen zes weken hun zienswijze volledig tot stand moeten brengen en inzenden (vaak ook nog in een vakantieperiode blijkt in de praktijk), dat gronden niet meer naderhand mogen worden aangevuld zoals voorheen wel het geval was. Dit alles terwijl de overheid zelf vele jaren voor de voorbereidingen nam of kan nemen, in het geval van het windpark bij Urk zelfs meer dan vijf jaren. Voorts gelden verzwaarde eisen ten aanzien van ontvankelijkheid en het relativiteitsvereiste dat de Rechter moet toepassen. Gemeenten en provincies worden helemaal aan de kant geschoven want die mogen niet in beroep om voor de belangen van hun inwoners te kunnen op komen. Kortom, rechtzoekende burgers/omwonenden worden in de bescherming van hun belangen onverantwoord ver achteruit gezet. In feite valt te constateren dat de reële toegang tot de rechter is versperd en rechtzoekende burgers geen schijn van kans hebben om hun wettelijk recht te halen.

Maar welk doel wordt met de Chw/Omgevingswet gediend? Tijdwinst kan het niet zijn. Het FD van 22 mei 2012, refererend aan recent onderzoek van de universiteiten Groningen en Tilburg, bericht dat de Chw nauwelijks tijdwinst op levert bij aanleg van wegen, windmolens of herinrichting van stedelijke gebieden. Voor zover de versnelde bezwarenprocedure in de Chw effect heeft, wordt dat elders in het project (de voor- en na-fase) weer teniet gedaan. De onderzoekresultaten van beide universiteiten bevestigen hiermee ten volle de rapportage van de commissie Elzinga van voor het tot stand komen van de Chw. Om tijdwinst te boeken kan het dus niet zijn dat de burger zijn rechten worden ontnomen. Blijft over dat het motief de uitschakeling van belanghebbende burgers moet zijn. De Rijksoverheid regeert in deze als de Zonnekoning en de burger moet slikken en stikken.

Gewenste actie:

In elk geval windturbines uit de Chw/Omgevingswet halen of tenminste het huidige automatisme om windturbines hier onder te brengen doorbreken. Een mogelijkheid is natuurlijk ook de Chw te doorlopen op burgeronvriendelijke regelingen en deze daarvan te ontdoen. Een vorm van 'deregulering' derhalve.

2. Rijkscoördinatierегeling inzake Ruimtelijke Plannen (RCR).

Was de Chw al een aantasting van de rechtspositie van omwonenden bij windturbines, met het van toepassing verklaren in 2009 van de RCR voor Windenergieparken van meer dan 100 MW zijn ook de democratisch gekozen bestuurslagen voor deze projecten grotendeels buitenspel gezet. Deze lokale en regionale bestuurslagen zijn bij uitstek uitgerust om een goede ruimtelijke beoordeling te maken, en juist van hen kan de bewoner van het gebied een goede belangenafweging verwachten. Deze afweging van belangen gaat verder dan waar de MER procedure en de bijbehorende onderzoeken in voorziet. Ontwikkelaars zagen daarop direct hun kans schoon om over de hoofden van burgers, lokale en provinciale overheden heen windturbines op land neer te zetten. Ver van elkaar gelegen plannen die teveel weerstand ondervinden van omwonenden, gemeente en provincie, die geen enkel onderling verband vertonen en ieder op zich te klein zijn om voor de RCR in aanmerking te komen, worden onder de RCR als een samenraapsel van meer dan 100 MW ingediend. Zo wordt de keuze van grote windenergieprojecten zonder sturing en voorwaarden overgelaten aan particuliere initiatieven⁵. In combinatie met financiële stimulerende maatregelen (SDE+) en de werking van de RCR is dit dodelijk voor het democratisch proces en een zorgvuldige belangenafweging. Wij realiseren ons dat een RCR nuttig kan zijn bij zaken van groot nationaal belang welke op weerstand kunnen rekenen omdat ze impopulaire maatregelen met zich meebrengen. We denken daarbij aan ondernemingen van een belang vergelijkbaar met dat van de deltawerken. Dit mag de overheid niet vrijwaren van de plicht om de zaak eerst via het "normale" democratisch gekozen proces te laten verlopen.

De RCR heeft bij het realiseren van windenergieparken een zeer negatieve werking op het draagvlak vanuit de bevolking. De omwonenden hebben geen vertrouwen dat hun belangen goed zullen worden behartigd bij de realisatie van de plannen. De Rijksoverheid staat heel ver af van de mensen. Er is veel meer vertrouwen in de lokale overheden (gemeente en provincie). De "normaal" geldende RO-procedures leggen ook de verantwoordelijkheid voor de afweging van de belangen bij die bestuurslaag die daar het beste over kan oordelen. Met de RCR wordt de rechtsbescherming en de belangenafweging met voeten getreden.

Juist de omvang van de projecten waar nu de RCR voor van toepassing is verklaard (meer dan 100MW) vragen om een zorgvuldige belangenafweging. De impact van parken van deze omvang is gigantisch op het gebied van milieu, leefomstandigheden en lokale economie. Een aantal milieuaspecten lijkt redelijk ingedekt door de vereiste MER-rapportages. De leefomstandigheden echter, evenals de gevolgen voor de lokale economie worden bij de behandeling via de RCR door de Rijksoverheid niet gewaarborgd. De Rijksoverheid is eenvoudigweg onvoldoende geoutilleerd om een goede afweging te kunnen maken.

De RCR procedure beperken tot het gebruik waarvoor hij ooit bedacht is; als noodmaatregel. De RCR zou ***alleen mogen worden toegepast als het landsbelang in het gedrang komt indien het beoogde doel niet wordt gerealiseerd, en de normale democratische procedures niet toereikend zijn gebleken.***

3. AMvB geluid

De geluidregels vormden volgens mevr. Cramer⁶ een obstakel voor de uitbreiding van windturbines op land. Om die belemmering weg te nemen is op 1 januari 2011 uitsluitend en alleen voor windturbines

⁵ Het windturbinepark Urk/Noordoostpolder is daarvan het eerste, schrijnende voorbeeld.

⁶ Mevr. Cramer opereerde hier kennelijk in de rol van medeprojectontwikkelaar van het windturbinepark Urk. Een feit is dat de toenmalige ministeries van VROM, EZ en LNV samenwerkten met de 'windkoepel', de initiatiefnemer van het windturbinepark Urk in een gezamenlijke stuurgroep. Uit de notulen blijkt dat de geluidnormering een voortdurend punt van aandacht is. Het is een vraag van integriteit of een minister in de deze rol regelgevende bevoegdheden mag hanteren; het heeft er alle schijn van alsof regelgeving op bestelling van de projectontwikkelaar is gemaakt.

een nieuwe norm in werking gesteld. (Lden 47 dB) die een verhoging van de geluidbelasting inhoudt. De nieuwe geluidregels voor windturbines houden voor landelijke gebieden een verruiming in van 5 tot 10 dB in. Ze maken geen onderscheid meer tussen stille en lawaai gebieden, zoals dat wel voor alle andere industriële geluidbelasting geldt. Als gevolg hiervan mogen windturbines sinds 1 januari 2011 overal in Nederland meer hinder veroorzaken dan aan snelwegen is toegestaan. Omwonenden leveren dus aanzienlijk aan woongenot en derhalve welbevinden in. Ook hierdoor wordt hun rechtsbescherming aan getast. Maar er is nog meer. Met de regels is ook overgestapt op een nieuwe dosismaat voor geluid: de zogenaamde Lden. Deze maat is een gewogen jaargemiddelde. Konden we voorheen vertrouwen op grenswaarden voor geluid die nooit mochten worden overschreden, nu moet achteraf een jaargemiddelde gereconstrueerd worden. Een geluidsmeting, hoe hoog ook, kan dan ook nooit tot de conclusie leiden dat niet aan de norm wordt voldaan. Dit betekent een ernstig probleem voor controle, bewaking en handhaving van de Lden norm. Bij de handhaving zal iedere relatie met een door bewoners ervaren, of zelfs meetbare geluidbelasting ontbreken, hetgeen tot grote rechtsonzekerheid zal leiden. Op klachten van omwonenden kan hierdoor niet adequaat worden gereageerd. Ook de fraudegevoeligheid van de Lden is groot, omdat controle afhankelijk is van gedetailleerde gegevens die alleen door de exploitanten en producenten geleverd kunnen worden en een computermodel waarvan de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid niet vaststaat. Dit betekent dat handhaving in feite een wassen neus is, waardoor de rechtspositie en –bescherming van de burger/omwonende direct in het geding komt en wordt geschaad.

De AMvB is uiteindelijk tot stand gekomen nadat door de minister een en andermaal in de Tweede Kamer verklaard was dat de wijziging van de geluidnormen beleidsneutraal zou zijn. Bij het windpark Urk/Noordoostpolder is zonneklaar gebleken, en trouwens blijkt dit nu ook bij de Veenkoloniën, dat niets minder waar is. In tegendeel, er heeft een aanzienlijke verruiming plaats gevonden. Voorts heeft ook de vorm van de nieuwe AMvB (Lden etc.) ook de rechtsbescherming en –zekerheid van omwonenden aangetast. Door de AMvB is de burger ook een Rechtsinstrument ontnomen. Waar vóór de AMvB boven 15 MW een vergunning noodzakelijk was, is dat nu niet meer het geval. Alle windturbines tot 100 MW vallen nu onder de AMvB.

De ministers Cramer en Huizinga hebben de Tweede Kamer herhaaldelijk gezegd dat de nieuwe normen inhoudelijk dezelfde belasting toestaan als voorheen. Op grond van deze onjuiste informatie besloot de Kamer tot invoering van de nieuwe geluidsregels.

Gewenste actie:

Om deze redenen verzoeken wij u de geluidsregels voor windturbines te herzien, de AMvB geluid in te trekken dan wel drastisch aan te passen, en de geluidnormen weer gebiedsafhankelijk te maken.

4. Twijfel aan de onafhankelijkheid van de Raad van State.

Maar er is meer. Ook verder zien wij een uitholling plaatsvinden t.a.v. de rechten van burgers op onafhankelijke voorlichting -en rechtspraak door de overheid. Het hoogste orgaan in ons bestel waar burgers met hun bezwaren tegen windenergie terecht kunnen is de Raad van State. Wij kunnen slechts met grote verbazing en nog grotere bezorgdheid kennis nemen van de uitspraken van dit orgaan met betrekking tot klachten van burgers over windturbines. Het is sinds 1994 niet meer voorgekomen dat een burger op inhoudelijke gronden in het gelijk gesteld werd. In dit kader refereren wij aan de uitspraak van Prof. Tak: “In juridische termen leven we niet meer in een rechtsstaat maar in een dictatuur.” Prof. Tak diende een klacht in bij de Ombudsman wegens misleiding van de Tweede Kamer. Hij won: de klacht werd gegrond verklaard.

De recente uitspraak van de Raad van State op de beroepen inzake het windpark bij Urk illustreert de uitspraak van prof. Tak ten volle. Om een voorbeeld te geven telkens weer, soms via verhulling of een drogredenering, werkt de RvS toe naar de uitspraak “dat in onvoldoende mate is aangetoond dat de Minister zich niet in redelijkheid op het standpunt had kunnen stellen, dat ...” ook daar waar de feiten

zijn stellingname weerspreken. Stelselmatig legt de RvS voorts de bewijslast bij (en daarmee het bewijsrisico) bij de appellanten, ook als de bewijslast bij het bestuur zou moeten liggen. Kortom je zou niet meer weten hoe een burger wel gelijk kan krijgen. Voor wie de zitting heeft bijgewoond, komt uit de uitspraak een beeld naar voren van een College dat als de dood zo benauwd is om de Minister onwelgevallig te zijn of voor de voeten lopen. Het is niet goed voor het landsbestuur als in hoogste instantie een kritische toets op beleidsfouten ontbreekt

Gewenste actie: Het is de hoogste tijd de Minister van BZK op te dragen de Afdeling Rechtspraak organisatorisch los te koppelen van de RvS en hem tevens tot streven mee te geven met het bestuursrecht bijvoorbeeld de statuut van de Hoge Raad te bereiken. Voor het bestuur van ons land zal dat heel gezond zijn.

5. *Dubieuze informatieverstrekking van de Rijksoverheid naar burgers en mede overheden.*

Informatie die de overheid naar buiten brengt over windenergie is gekleurd en eenzijdig. Dit was ook het oordeel van de Nationale Ombudsman over de website van de overheid, waar vele lagere overheden hun beleid op afstemmen. Ondanks de terechtwijzing is op de site nog geen verbetering te bespeuren. Voorts zijn de cijfers die de Rijksoverheid over de CO₂-reductie en de (duurzame) stroomopbrengst die door de inzet van windenergie zou worden gerealiseerd, onbetrouwbaar en onnauwkeurig⁷. In feite wordt stelselmatig een te florissant beeld geschilderd. Hetzelfde geldt voor de informatie over de geluidsaspecten van windturbines. Ook hier is de werkelijkheid aanmerkelijk minder florissant dan de Rijksoverheid ons wil laten geloven.

De Nederlandse duurzame energiedoelstelling mist een degelijke en transparante onderbouwing, en is onvoldoende democratisch tot stand gekomen. De Rijksoverheid baseert zich op de EU Richtlijn waarin de EU zich ten doel stelt om in 2020 20% van alle energie op te wekken via hernieuwbare energiebronnen.⁸ Verscheidene Europese landen, waaronder Nederland, verzuimden echter hun plicht om belangrijke cijfers te verschaffen over o.a. CO₂ besparing. Hiermee is het voor de burger onmogelijk geworden om goed geïnformeerd te kunnen participeren in de implementatie van duurzame energie. Niettemin werd het beleid al wel uitgevoerd.

Het onvolledige en tevens eenzijdige karakter van de informatie is in strijd met de, ook door Nederland ondertekende Conventie van Aarhus. De Aarhus Conventie steunt op drie pijlers. Zij ver[plicht]t de landen tot: het verlenen van *toegang tot milieu-informatie* aanwezig bij de overheid, het verlenen van *inspraak in de besluitvorming* omtrent milieuaangelegenheden, en het verlenen van *toegang tot de rechter* in milieuaangelegenheden. De Conventie stelt dat publieke inspraak reeds in een vroeg stadium mogelijk moet zijn, wanneer alle opties (in dit geval m.b.t. het milieubeleid van Nederland) nog open zijn, en niet pas als de doelstellingen al in steen gebeiteld staan.

Kortgeleden heeft het Compliance Committee of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) vastgesteld dat de 20%-doelstelling en de wijze waarop deze heeft plaatsgevonden niet aan de afspraken van de Aarhus Conventie voldoen.⁹ Naar aanleiding van een klacht van de Ierse ingenieur Pat Swords, oordeelde de UNECE ondubbelzinnig:

⁷ Zie bijvoorbeeld de brief van het NKPW van 31 mei 2012 aan de klankbordgroep Klimaat en Energie van de Commissies voor E&I en EL&I uit de Tweede Kamer.

⁸ Richtlijn 2009/28/EC, april 2009). In overeenstemming met artikel 4 (p 28) vervaardigde de EU een formulier dat de lidstaten moesten invullen met de details van hun eigen nationale plan voor de invoering van hernieuwbare energie. (NREAP: National Renewable Energy Action Plan). Zij hadden tot juni 2010 daarvoor de tijd.

⁹ Draft findings of 29 April 2012, communicated on May 4th by the Compliance Committee of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE).

nationaal kritisch platform windenergie

“The Compliance Committee found that the EU did not comply with the provisions of the Convention in connection with its programme “20%renewable energy by 2020”,and its implementation throughout the 27 Member States by National Renewable Energy Action Plans (NREAP). In particular, the Committee opines that the EU did not ensure that the public had been provided with the necessary information within a transparent and fair framework, allowing sufficient time for citizens to become informed and to participate effectively in the decision process.”

Zoals uit voorgaande blijkt is het de Nederlandse burger (en zelfs ook de lagere overheden) onmogelijk gemaakt een duidelijk en objectief beeld te vormen over het nut en de noodzaak van het gekozen energiebeleid.

Gewenste actie: De informatieverstrekking aan burgers en mede overheden moet onderworpen worden aan een ‘milieuaccountancy toets’, uit te voeren dooreen onafhankelijk instituut van deskundigen. Daarbij zou de nadruk moeten liggen op meetgegevens uit de praktijk i.p.v. op rekenmodellen die uitgaan van veronderstellingen. Totdat deze gegevens bekend zijn zou er sprake moeten zijn van een compleet moratorium op windturbineparken. Mocht de uitkomst van deze gegevens daartoe aanleiding geven zouden windturbines geschrapt moeten worden uit de lijst van mogelijke structurele oplossingen voor het behalen van de klimaatdoelstellingen.

namens 85 in bijlage 2 genoemde groeperingen,
Dr. J.H.F. Jansen, voorzitter NKPW.

Bijlage 2.

Ondertekening van brief en notitie van 17 augustus 2012.

- 1 Oldambt Windmolenvrij, Beerta (Gr)
- 2 Windmolengroep De Lethe-Bellingwolde, Bellingwolde (Gr)
- 3 Bewonersgroep Don Quichotte, Bourtange (Gr)
- 4 Klankbordgroep Termunten/Termunterzijl, Termunterzijl (Gr)
- 5 Stichting Windhoek, Termunterzijl (Gr)
- 6 Stichting Platform Tegenwind N33, Veendam (Gr)
- 7 Bewoners van Koetille, Harlingen (Fr)
- 8 Dorpsbelang Kornwerderzand, Kornwerderzand (Fr)
- 9 Stichting Kleare Kimen Noord-Oost Fryslan, Oosternijkerk (Fr)
- 10 Stichting De Eendracht, A7, Friesland, Pingjum (Fr)
- 11 Stop het windmolenpark bij de Trije Doarpen, Reduzum (Fr)
- 12 Buorren warns tsjin wynenerzjy, Warns (Fr)
- 13 Vereniging Tegenwind Hunzedal, Annerveenschekanaal (D)
- 14 Vereniging Tegenwind Veenkolonien, Annerveenschekanaal (D)
- 15 Tegenwind Coevorden, Coevorden (D)
- 16 Stichting WindNEE, Gasselternijveen (D)
- 17 Stichting Platform Storm, Nieuw Buinen (D)
- 18 Stichting Dalfsen Tegen Windmolens, Dalfsen (O)
- 19 Windmolens Deventer, Deventer (O)
- 20 Actiegroep tegen windturbines langs de Veeneleiding, Hellendoorn (O)
- 21 Stichting Dorpen uit de Wind, Holten (O)
- 22 Stichting Boldor, Rheezeveen (O)
- 23 Meer Windmolens NEE, Staphorst/Rouveen (O)
- 24 Stichting Steenwijkerland Tegen Windmolens, Steenwijk (O)
- 25 Stichting De Rotterdamse Hoek, Creil, Noordoostpolder (Fl)
- 26 Comité Urk Briest, Urk (Fl)
- 27 Stichting Erfgoed Urk, Urk (Fl)
- 28 Comité Geldersedijk Hattem-Zalk, Hattem/Zalk (O/Gld)
- 29 Apeldoornse Tegenwind, Apeldoorn (Gld)
- 30 Stichting Tegenwind, Bergharen (Gld)
- 31 Dorpsraad-Windmolens, Epse (Gld)
- 32 Stichting Don Quichotte in Lathum- Stop De Windturbines, Lathum (Gld)
- 33 Stichting De Klap van de Molen, Lienden (Gld)
- 34 Stichting Tegen(Wind)molens Netterden en omstreken, Netterden (Gld)
- 35 Buurtvereniging Leefbaar Reeth, Reeth (Gld)
- 36 Belangengroepering Geen windmolens in het Binnenveld, Wageningen (Gld)
- 37 Geen windmolens in Miste en Corle, Winterswijk-Miste (Gld)
- 38 Comité Veerwagenweg Houten, Houten (U)
- 39 Stichting Gigawiek, Houten (U)
- 40 Don Quichotte, Nieuwer ter Aa (U)
- 41 Kerngroep Buren van Lage Weide, Utrecht (U)
- 42 Platform Tegen Wijkse Windturbines, Wijk bij Duurstede (U)
- 43 Stichting Belangen Wijkersloot e.o., Wijk Bij Duurstede (U)
- 44 Geen windmolens bij woonwijken, Woerden/Harmelen (U)
- 45 Bewonersvereniging Zijkanaal-H, Amsterdam Noord (NH)
- 46 Werkgroep Oostpolder, Anna Paulowna (NH)
- 47 Stichting voor Landelijk Schoon West-Friesland, Blokker (NH)
- 48 Stichting JAS, Breezand (NH)
- 49 Woongenot Omgeving Stoomsloot, Breezand (NH)
- 50 Werkgroep Polder F, Burgerbrug (NH)
- 51 Participantenvereniging Zijpe, Callantsoog (NH)
- 52 Geen windmolens in de Purmer, De Purmer (NH)
- 53 Bewonersgroep Middenweg, Heerhugowaard (NH)
- 54 Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer, Heiloo (NH)
- 55 Groep Oudendijk, Oudendijk (NH)
- 56 Stichting Kritisch Platform Ontwikkeling de Zijpe, Oudesluis (NH)
- 57 Werkgroep polder E de Zijpe, Oudesluis (NH)
- 58 Vereniging Houd Zijpe Leefbaar, Petten (NH)
- 59 Stichting De Kwade Zwaan, Uitdam (NH)
- 60 Actiegroep bewoners Groetweg Middenmeer, Wieringermeer (NH)
- 61 Comité Geen zwaaipalen in de Wieringerwaard, Wieringerwaard (NH)
- 62 Tegenwind Wijdewormer, Wijdewormer (NH)
- 63 Actiegroep Westland Wint, 's-Gravenzande (ZH)
- 64 Windgroep Flakkee, Achthuizen/Oostflakkee (ZH)

nationaal kritisch platform windenergie

65 Bewonersvereniging Onder de Hefbrug, Alphen aan den Rijn (ZH)	75 Actiecomité tegen windenergie “Verontrustte Stavenissenaren”, Stavenisse (Z)
66 Bewoners van het Goudse Rijkpad, Alphen aan den Rijn (ZH)	76 Actiegroep Tegenwind Bernheze, Nistelrode (NB)
67 Geen grotere windmolen in Bodegraven, Bodegraven (ZH)	77 Geen Windmolens in Reusel, Reusel, (NB)
68 Vereniging Hart voor het Groene Venster, Giessenburg (ZH)	78 Rooise Tegenwind, Sint Oedenrode (NB)
69 Vereniging Veenderpolder en Wijde Aa , Roelofarendsveen (ZH)	79 Dorpsraad Dinteloord en Prinsenland, Steenbergen (NB)
70 Stichting Groene Hart, Woerden (ZH)	80 Tegenwind Tilburg, Tilburg (NB)
71 Vereniging tot behoud van het open landschap van Kaag en Braassem e.o., Woubrugge (ZH)	81 Buren van windpark Neer, Egchel (L)
72 Stichting Grote Polder Groene Hart, Zoeterwoude (ZH)	82 Actiegroep Windscherm, Maastricht, Maastricht (L)
73 Stichting Dorpsraad Hoofdplaat, Hoofdplaat. Gem.Sluis (Z)	83 Actiegroep tegen Windenergie Klavertje 4, Sevenum (L)
74 Actiegroep Volckerpolder, Rilland (Z)	84 Werkgroep windturbines Venray, Venray (L)
	85 Stichting Nationaal Kritisch Platform Windenergie, Stroe (NH)